

Seksuele hallucinaties: fenomenologische karakteristieken en relatie met trauma en het incubusfenomeen

Gepubliceerd: 14-03-2019 Laatst bijgewerkt: 11-04-2024

Vaststellen van de puntprevalentie en lifetime-prevalentie van seksuele hallucinaties bij patiënten gediagnosticeerd met een borderline persoonlijkheidsstoornis, alsmede de relatie van deze hallucinaties met jeugdtrauma en met slaapparalyse (i.e....

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Seksuele disfuncties, stoornissen en genderidentiteit
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON46130

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Seksuele hallucinaties

Aandoening

- Seksuele disfuncties, stoornissen en genderidentiteit

Synoniemen aandoening

Gehallucineerde seksuele belevingen

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit Leiden

Overige ondersteuning: Parnassia Academie

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Erotische hallucinatie, Incubusfenomeen, Jeugdtrauma, Seksueel trauma

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Puntprevalentie en lifetime-prevalentie van seksuele hallucinaties, fenomenologische karakteristieken van seksuele hallucinaties, relatie met jeugdtrauma, relatie met slaapparalyse (i.e. incubusfenomeen), kwaliteit van de slaap.

Secundaire uitkomstmaten

N.v.t.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Seksuele hallucinaties zijn nog nauwelijks onderzochte verschijnselen. De klinische praktijk laat zien dat zij als uitermate belastend kunnen worden ervaren en dat zij patiënten kunnen aanzetten tot ongebruikelijk en wanhopig gedrag, soms zelfs met suïcide tot gevolg. Een recente studie door Blom en Mangoenkarso (2018) onder klinisch opgenomen patiënten met een diagnose schizofrenie laat in deze populatie een eenjaarsprevalentie zien van 0,017. Bovendien laat deze studie een sterk verband zien met jeugdtrauma, met een relatief risico (RR) van 8,7. Omdat jeugdtrauma ook veelvuldig wordt gerapporteerd door patiënten met een borderline persoonlijkheidsstoornis, verwachten wij dat ook in deze groep seksuele hallucinaties zullen voorkomen (die waarschijnlijk ondergerapporteerd zijn). Hiernaar bestaat geen eerder onderzoek. Daarom zouden wij net als bij de groep met schizofrenie de prevalentie van seksuele hallucinaties willen vaststellen bij patiënten gediagnosticeerd met een borderline persoonlijkheidsstoornis, alsmede de relatie hiervan met jeugdtrauma. Omdat seksuele hallucinaties ook kunnen worden ervaren in het kader van een slaapparalyse (i.e. incubusfenomeen), willen wij ook deze connectie onderzoeken.

Doel van het onderzoek

Vaststellen van de puntprevalentie en lifetime-prevalentie van seksuele hallucinaties bij patiënten gediagnosticeerd met een borderline persoonlijkheidsstoornis, alsmede de relatie van deze hallucinaties met jeugdtrauma en met slaapparalyse (i.e. het incubusfenomeen).

Onderzoeksopzet

Proefpersonen (N=200) zullen worden geworven bij ambulante afdelingen van PsyQ, Parnassia Groep. Na uitleg over de studie en nadat proefpersonen hun informed consent hebben gegeven, zullen de volgende vragenlijsten worden afgenomen:

- Vragenlijst Seksuele Hallucinaties en Wanen (VSHW)
 - Jeugd Trauma Vragenlijst - Lange Versie (JTV-LV)
 - Insomnia Severity Index (ISI)
 - Waterloo Unusual Sleep Experiences Scale (WUSES) - Nederlandse versie
- De resultaten zullen worden geanalyseerd met behulp van SPSS versie 23.0.

Inschatting van belasting en risico

De investering in tijd is ongeveer 90 minuten per proefpersoon. Er bestaat een zeker risico dat deelnemers aan de studie sommige vragen als intrusief zullen ervaren, hoewel de ervaring leert dat velen van hen juist vaak opgelucht zijn wanneer zij de kans krijgen om over dit thema te praten. Bovendien kunnen de resultaten van de individuele interviews - als de patiënt het goed vindt dat deze worden gedeeld met de eigen behandelaar - de diagnose en behandeling ten goede komen.

Contactpersonen

Publiek

Universiteit Leiden

Wassenaarseweg 52
Leiden 2333 AK
NL

Wetenschappelijk

Universiteit Leiden

Wassenaarseweg 52
Leiden 2333 AK
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Leeftijd 18 jaar of ouder

Persoonlijkheidsstoornis, zoals gediagnosticeerd conform de DSM-5

Voorgeschiedenis met seksuele hallucinaties

In staat om informed consent te geven

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Leeftijd beneden 18 jaar

Psychiatrische crisissituatie

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland	
Status:	Werving nog niet gestart
(Verwachte) startdatum:	01-12-2018
Aantal proefpersonen:	200
Type:	Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	14-03-2019
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Leiden-Den Haag-Delft (Leiden)
	metc-ldd@lumc.nl

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL66211.058.18